

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van DvM - Humaniora te AALST

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 35931
Instelling DvM - Humaniora
Directeur Marie-Christine WAEGEMAN
Adres Onderwijsstraat 2 - 9300 AALST
Telefoon 053-60.58.50
Fax 053-77.37.78
E-mail c.waegeman@dvmaalst.be
Website <http://www.dvmaalst.be>

Bestuur van de instelling VZW Basisschool en Humaniora DvM
Adres Onderwijsstraat 2 - 9300 AALST

Scholengemeenschap SGKSO SALEM
Adres Pachthofstraat 3 - 9308 GIJZEGEM
CLB Vrij CLB Aalst
Adres Langestraat 12 - 9300 AALST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-02-2013, 26-02-2013, 27-02-2013, 28-02-2013, 01-03-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 01-03-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 23-04-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Henri Christiaen
Teamleden Marina Droessaert
Gino Malfait
Liesbet Waumans
Veerle Vonderlynck

Deskundige(n) behorend tot de
administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051).....	8
3.1.1.2 Fysica in aso tweede graad in de studierichting Economie en aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/055 en D/2006/0279/058)....	10
3.1.1.3 Latijn in 1A in de optie Latijn, in 2A in de basisoptie Latijn, in aso tweede graad in de studierichting Latijn en aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2011/7841/001,D/2006/0279/003 en D/2006/0279/038).....	12
3.1.1.4 Lichamelijke opvoeding in aso tweede graad in de studierichtingen Latijn, Economie en Wetenschappen (leerplan D/2010/7841/022)	15
3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en aso tweede leerjaar van de tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2000/0279/003).....	16
3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	18
3.1.1.7 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplan D/2006/0279/012).....	19
3.1.1.8 Socio-economische initiatie in 2A in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009).....	20
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Begeleiding.....	23
4.1.1 Leerbegeleiding	23
4.2 Evaluatie.....	24
4.2.1 Evaluatiepraktijk	24
4.2.2 Rapporteringspraktijk	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	29
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	29
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De DvM Humaniora is een typische aso-school met een A-stroom en een vrij volledig studieaanbod aso. Sedert de schooldoorlichting in 2003 is de leerlingenpopulatie gestaag toegenomen. Dat stelt de school voor een aantal reële uitdagingen (zie verder 'Algemeen beleid').

Het studiepeil varieert van behoorlijk tot goed en het studierendement is hoog. Dat laatste blijkt uit de A - attestering en de geringe schoolse achterstand met weinig zittenblijvers. Een samenspel van factoren speelt hier ongetwijfeld: het bemoedigend leer- en leefklimaat, de socio-economische achtergrond van het leerlingenpubliek en de discipline en studiehouding.

Globaal bekeken, toont het erkenningsonderzoek aan dat het onderwijs van de geïnspecteerde vakken voldoende vanuit de eindtermen en de leerplandoelstellingen wordt ingevuld. Er wordt een voldoende niveau van kennis, inzicht en toepassing aangebracht. Vakgebonden treden er verschillen op in termen van een te traditionele aanpak, een te geringe functionaliteit van het taalonderwijs, het minder diepgaand aanbieden van leerplancomponenten of het te systematisch behandelen van uitbreidingsleerstof.

Met het oog op een adequate leerplanrealisering hecht de schoolleiding belang aan het materiële en didactische comfort van de leraren. De wetenschapslokalen en het muzieklokaal zijn ingericht als een motiverende leer- en werkomgeving. De school heeft tevens geïnvesteerd in een krachtige elektronische leeromgeving, die de interactie en communicatie op school- en klasniveau bevordert. Multimedia, ICT-uitrusting en demonstratieproeven worden in het onderwijsleerproces doorgaans efficiënt ingezet. De ICT-geletterdheid van de leerlingen zit op schema.

Het merendeel van de leraren toont een breed engagement en beschikt over de nodige vakdeskundigheid. De schoolleiding staat niettemin voor een tweevoudige opgave, nl. de onderwijskundige processen opvolgen en de vakgroepwerking continu aansturen.

In het teken daarvan slaat dé onderwijskundige uitdaging op een volwaardige realisering van de specifieke eindtermen van de onderzoekscompetentie in alle poolvakken. Er werd vastgesteld dat er per vak merkbare verschillen optreden. Zo ontbreekt enerzijds de continuïteit in de opbouw van het leren onderzoeken; anderzijds is men nog zoekende om een leerlijn op te stellen van onderzoekend leren naar leren onderzoeken. Een belangrijke aanzet is weliswaar gegeven met de uitgeschreven visies per poolvak. Er is evenwel geen overkoepelende aanpak om de inhoudelijke kwaliteitsverschillen tussen de visieteksten inhoudelijk bij te sturen. De schoolleiding heeft er trouwens bewust voor gekozen geen algemene richtlijnen te geven, maar de eigenheid van elk poolvak te laten spelen.

De school respecteert de regelgeving i.v.m. de erkenningsvoorwaarden en de overige kernreglementering. Wel moeten enkele passages in het schoolreglement die niet stroken met de regelgeving, aangepast worden. In concreto gaat het over de passages in verband met de uitgestelde beslissingen en met betrekking tot het doorbreken van de eenpoligheid in de tweede graad. Daarnaast worden de seminars in het complementair deel van de lessentabel niet steeds ingevuld zoals de regelgeving het voorschrijft.

Gedragen door een uitgeschreven visie op leerbegeleiding is de organisatie ervan op schoolniveau goed uitgebouwd. De behoeften worden zorgvuldig in kaart gebracht. De school kent haar leerlingen qua mogelijkheden, studiehouding en gedrag. Op het vlak van doeltreffendheid kan de school nog bijsturen. Concreet komt het hierop neer dat niet alle acties en inspanningen consequent worden genoteerd in het leerlingenvolgsysteem. De ontwikkelingsdynamiek met betrekking tot de verder uitbouw van de leerbegeleiding scoort wel sterk.

Op klasniveau krijgt de preventieve leerbegeleiding gestalte via de studietips, via de gestructureerde leerstof en via de duidelijke richtlijnen bij bepaalde (onderzoeks)opdrachten en toepassingen. De leerlingen met studieproblemen en leerachterstanden worden individueel geholpen. In het teken van de voorbereiding op het voortgezet onderwijs weerspiegelt de leerbegeleiding het proces van verzelfstandiging doorheen de drie graden. In de school heerst er een reële pedagogische

taakbekommernis ondersteund door professionalisering in het brede domein van leerlingenbegeleiding.

Op schoolniveau zijn de evaluatie- en rapporteringspraktijk adequaat georganiseerd. Daarbij is er een correcte en zorgvuldige administratieve afhandeling van de processen-verbaal en notulen. De beschikbare informatie op schoolniveau is duidelijk en overzichtelijk. De synthesesdocumenten bij de B- en C-attesten bezitten een relevante informatiewaarde. De rapportcommentaren blijven evenwel in traditionele zin geformuleerd, met weinig tot geen informatie over de analyse van de resultaten en de remediëring ervan. Het deliberatieproces verloopt ernstig en toekomstgericht en wordt nu gekaderd binnen een uitgetekende procedure.

Op klasniveau wordt gemiddeld bekeken voldaan aan de kwaliteitseisen van de evaluatie, namelijk representativiteit, transparantie en zorgvuldige verbetering. Er wordt tevens frequent geëvalueerd, waarbij het formatieve karakter van de evaluatie wordt verzekerd. De evaluatie verloopt voor de meeste onderzochte vakken voldoende leerplangericht en is derhalve valide. Nochtans zijn toetsen en proefwerken voor bepaalde vakken nog te sterk afgestemd op de leerboeken en leerinhouden, worden experimentele vaardigheden nog te weinig expliciet geëvalueerd en komen bepaalde leerplancomponenten minder aan bod. Soms helt de evaluatie te veel over naar kennis en reproductie. Vergeleken met de doorlichting van 2003 is er nu meer aandacht voor procesevaluatie, voor het evalueren van vakattitudes - wel vakafhankelijk - en voor peer- en zelfevaluatie. Aansluitend op de bewaking van de onderwijskundige processen op schoolniveau, is er de uitdaging voor een gelijkgerichte aanpak van de evaluatie van de onderzoekscompetentie.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	Latijn
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	socio-economische initiatie
Graad 2 ASO Economie	fysica, lichamelijke opvoeding	economie, muzikale opvoeding
Graad 2 ASO Latijn	lichamelijke opvoeding	Latijn, muzikale opvoeding
Graad 2 ASO Wetenschappen	lichamelijke opvoeding	muzikale opvoeding
Graad 3 ASO Economie-moderne talen		economie, natuurwetenschappen
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Latijn, natuurwetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde		Latijn
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	fysica	fysica

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 *Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?*

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 **Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie en aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051)**

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie staat in relatie tot de leerplandoelstellingen en is aldus valide.

Onderwijsaanbod Er is een gerichte leerplanrealisatie gestoeld op kennis van en inzicht in het leerplanconcept. Vanuit de leerplanvisie worden de algemene doelstellingen in verband met algemene vorming en sociale finaliteit behoorlijk geconcretiseerd. De toepassing van de actualiteit speelt vooral in de derde graad hierin een belangrijke rol. Ook in de tweede graad leren de leerlingen via artikels met onder meer een ethische inslag zich kritisch opstellen ten aanzien van bepaalde maatschappelijke vraagstukken. Zodoende wordt de intrinsieke leermotivatie voor het vak gestimuleerd.

Het lesmateriaal is inhoudsrelevant en wordt uitgebreid met eigen notities en relevante artikels. Hierbij wordt voldoende aandacht besteed aan het verwerven en toepassen van een begrippenkader. Een sterk punt is dat niet-gedateerde macro-economische gegevens vrij systematisch worden ingepast in de leerstof en digitaal worden verkend door de leerlingen (derde graad).

Zowel in de tweede als in de derde graad worden de leerlingen uitgedaagd door een krachtige leeromgeving. Ze leren nadenken en redeneren over (bedrijfs)economische verschijnselen en wetmatigheden, waarbij hun inzichtelijke en probleemoplossende vaardigheden worden getoetst. Doorheen de leerjaren vereist dit een afgestemd en geleidelijk onderwijsleerproces. Bovendien vindt er een creatieve curriculumverruiming plaats, die ontegensprekelijk een meerwaarde oplevert voor een eigentijds economieonderwijs (interview zelfstandige, rollenspel, bedrijfsbezoeken, gastsprekers, opdracht sociaal overleg en leren beleggen).

In de tweede graad is de uitdaging de onderlinge verwevenheid van die aspecten, die het complexe economische raderwerk uitmaken door de leerlingen te laten duiden en te verklaren. De leerinhouden en de specifieke leerplandoelstellingen binnen de zes thema's worden met voldoende diepgang en evenwicht gerealiseerd. De leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de basisprincipes en de concepten die nodig zijn om het economisch denken mogelijk te maken. De grafische analyses worden hierbij voldoende ingeoefend (het producentengedrag). Naast het boekhoudkundige luik komen ook de bedrijfseconomische kernitems

voldoende aan bod, zoals de eenvoudige kostenverkenning, de ratioberekening, het kritische punt, het ondernemingsbudget en het ondernemingsplan.

De leerlingen van de derde graad staan reeds een stap verder om (inter)relaties in de complexe economische werkelijkheid te duiden en te verklaren. Ze zijn vertrouwd met de basisprincipes en -concepten van de economie. Via de leerinhouden en de specifieke leerplandoelstellingen analyseren ze op een voldoende wijze de theoretische referentiekaders en economische wetmatigheden. Door de steeds terugkerende lineaire vergelijkingen getuigt de functionele wiskundige benadering bij het bestuderen van evenwichtssituaties van een ietwat te geringe ambitie. Een van de oorzaken is de samenstelling tussen de polen Moderne talen en wiskunde (eindjaar). Dit schooljaar is er in het eerste leerjaar een afzonderlijke klas Economie-wiskunde, wat perspectieven kan openen voor een differentiëring in moeilijkheidsgraad bij bepaalde toepassingen.

In het luik bedrijfswetenschappen worden de leerplandoelstellingen evenwichtig en diepgaand behandeld. Uitgaande van de bedrijfseconomische feitelijkheid, van de opvolging van een reële onderneming en via het bedrijfsspel krijgen de leerlingen inzicht in de financiële organisatie van de ondernemingen en in de onderliggende bedrijfseconomische context met als eindpunt het evalueren van de ondernemingsprestaties.

Het werken aan de onderzoekscompetentie zit op schema. Doorheen de graden krijgt het actief en onderzoekend leren geleidelijk aan gestalte. In de tweede graad is dit leerproces afgestemd op de mogelijkheden en beperkingen van de leerlingen, terwijl in de derde graad aangetoond wordt via welke thema's en met welke onderzoeksopdrachten de specifieke eindtermen worden bereikt. Globaal bekeken, zijn de leerlingen vertrouwd met de opeenvolgende stappen van het onderzoekstraject en leren ze geleidelijk aan eigen onderzoeksvragen formuleren en hanteren. Hierbij kunnen ze met behulp van ICT informatie selecteren, ordenen en bewerken om uitkomsten te formuleren. De doelstellingen van de onderzoeksopdrachten worden expliciet gelinkt aan de vakoverschrijdende eindtermen.

Uitrusting Er wordt voldaan aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen. Er is actueel bronnenmateriaal beschikbaar dat regelmatig wordt ingezet. Het vaklokaal straalt een economische sfeer uit door de prikborden met artikels. Een vast aantal uren zijn ingeroosterd in de informaticalokalen. De ICT-geletterdheid van de leerlingen staat op peil en het computerondersteunend onderwijs wordt regelmatig toegepast (via rekenbladen). In relatie tot de lesthema's worden de leerinhouden en moderne media op de gepaste wijze met elkaar verbonden.

Evaluatiepraktijk De toetsfrequentie voor het dagelijks werk is voldoende. Het formatief karakter van de evaluatie wordt verzekerd door de klassikale verbetering en de terugkoppeling naar de leerlingen. De proefwerkvragen liggen in het verlengde van de toetsen en taken. De proefwerken zijn verzorgd opgesteld en evenwichtig gespreid over de behandelde leerstof. In relatie tot de leerinhouden en leerplandoelstellingen is de vraagstelling inhoudsrelevant

en gevarieerd qua type van vraag en zijn dus taxonomische verantwoord. De puntenverdeling is duidelijk en er wordt zorgvuldig verbeterd (steekproefsgewijs vastgesteld). Aansluitend op het dagelijks werk wordt de actualiteit goed in de vraagstelling ingepast. Bij parallelle klassen worden de proefwerken gezamenlijk opgesteld. Bij de onderzoeksopdrachten hanteert men in de derde graad een uitgewerkte evaluatiefiche, terwijl voor bepaalde groepsopdrachten ook procesevaluatie wordt toegepast of zelfreflectievragen, zoals in de tweede graad.

Leerbegeleiding Tijdens het lesgeven worden de leerlingen ondersteund. Ook kunnen ze rekenen op remediëring, extra oefeningen en eventueel bijlessen. Voor instromers zonder voorkennis van economie wordt er een zomercursus georganiseerd. Daarnaast worden de leerlingen via herhalingslessen voorbereid op de proefwerken. De groeps- en onderzoeksopdrachten worden adequaat begeleid. De richtlijnen zijn helder en bevatten de essentie voor het realiseren van de specifieke eindtermen van de onderzoekscompetentie.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep heeft oog voor het op peil houden en bevorderen van de eigen professionaliteit. Lesmateriaal en nascholingsinformatie worden regelmatig uitgewisseld, ook digitaal. Voor de specifieke bancaire en economische thema's van de derde graad wordt betekenisvolle nascholing gevolgd. Via het vakinformatiedossier wordt er stilgestaan bij de kernaspecten van het economieonderwijs. Een uitdaging is het overleg over de inhoudelijke aspecten of kwaliteitseisen bij evaluatie.

3.1.1.2 Fysica in aso tweede graad in de studierichting Economie en aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/055 en D/2006/0279/058)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden nagenoeg volledig en met voldoende diepgang gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. Er is voldoende aandacht voor leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod Zowel in de tweede als in de derde graad worden de leerplandoelstellingen nagenoeg volledig en evenwichtig aangeboden. Het studiepeil is goed. In de tweede graad Economie ligt het gevraagde beheersingsniveau op het vlak van wiskundige verwerking wel hoger dan het leerplan vooropstelt. Het werken met beduidende cijfers en het berekenen van de nauwkeurigheid van meetresultaten wordt overbelicht en er wordt gesteund op verworvenheden uit de wiskunde die niet tot de basisdoelstellingen behoren (leerweg 5). Dit is niet in overeenstemming met het principe van de éénpoligheid van de graad. Er blijft zo minder tijd over voor het aanbrengen en verankeren van nieuwe begrippen, wat bij sommige leerlingen de studieresultaten negatief beïnvloedt. In de derde graad leggen het systematisch behandelen van uitbreidingsleerstof en de geregelde lessen 'vraagstukken oplossen' druk op de leerplanrealisatie. Zo worden in het tweede leerjaar van de derde graad de verplichte leerlingenpractica en een gedeelte van het werken aan onderzoekscompetentie verschoven naar seminarie-uren. Dit is tegen de geest van de regelgeving. Er is in beide graden voldoende aandacht voor de leerplandoelstellingen over wetenschap en samenleving. De leerinhouden worden op een zinvolle

manier gekoppeld aan toepassingen uit het dagelijks leven en actuele wetenschappelijke inzichten. Multimedia en demonstratieproeven worden efficiënt ingezet om nieuwe begrippen te visualiseren.

De leerplandoelstellingen rond onderzoekend leren en leren onderzoeken komen ruimschoots aan bod tijdens de leerlingenpractica. Dan wordt veel aandacht besteed aan het verwerven van experimentele vaardigheden en aan het leren schrijven van proefverslagen. De vakgroep tracht voor de practicumopdrachten een leerlijn op te bouwen van onderzoekend leren naar leren onderzoeken, maar slaagt hier nog niet volledig in. Opdrachten en verslagen gebaseerd op de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) en receptmatige practica wisselen elkaar soms nog weinig doelgericht af. De afgewerkte verslagen van de leerlingenpractica zijn kwaliteitsvol en ze getuigen van een geslaagd leerproces in meten, digitale en grafische verwerking, het trekken van besluiten en het reflecteren over het geleverde werk. In de studierichting Wetenschappen-wiskunde wordt zo ook het verwerven van onderzoekscompetentie bevorderd. De open onderzoeksopdracht in het tweede leerjaar van de derde graad vormt daarvan een geslaagd sluitstuk.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen beantwoorden ruimschoots aan de vereisten van de leerplannen. Multimedia en ICT-uitrusting zijn vlot beschikbaar en worden efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitaal platform. De school zorgt voor de noodzakelijke financiële middelen om de leermiddelen geregeld te aan te vullen en te vernieuwen. De wetenschapslokalen hebben een actuele uitstraling en worden ingericht als een aangename leer- en werkomgeving.

Evaluatiepraktijk De validiteit van de leerlingenevaluatie is niet optimaal, omdat ze nog te weinig wordt afgestemd op de leerplandoelstellingen. Wel is de evaluatie representatief voor de leerinhouden en omvat ze duidelijke criteria. Er wordt geregeld getoetst en de toetsen bereiden de leerlingen voldoende voor op de proefwerken. De vraagstelling peilt naar kennis, inzicht en toepassingsvermogen, maar ze leidt niet altijd tot betrouwbare conclusies. De antwoorden op vragen over uitbreidingsleerstof of op meerkeuzevragen waarbij het antwoord niet mag worden toegelicht (samen soms voor 40 % van het puntentotaal) geven onvoldoende uitsluitsel over het al dan niet bereiken van de leerplandoelstellingen. Het lukraak afwisselen van niet-verwante onderwerpen in vragenreeksen stelt de leerlingen voor onnodige extra moeilijkheden. In de studierichting Economie van de tweede graad zijn sommige opgaven van een (te) hoog wiskundig beheersingsniveau, waardoor leerlingen die geen extra wiskunde volgen in het complementair gedeelte minder kansen krijgen. Slordigheden in sommige opgaven hypothekeren de eenduidigheid. De opgaven worden niet altijd gekaderd in relevante of leefwereldgerichte contexten. Tijdens de leerlingenpractica worden de experimentele vaardigheden weinig expliciet geëvalueerd. Niet alle leerlingencursussen bevatten een gecorrigeerde versie van elk practicumverslag. Positief is dat bij de evaluatie van leerlingenpractica vakattitudes een rol spelen, naast de productevaluatie van het verslag. In de derde graad wordt voor de open onderzoeksopdracht in het kader van onderzoekscompetentie naast het product ook het proces geëvalueerd en omvat de eindscore ook zelf- en peerevaluatie.

Leerbegeleiding In de lessen wordt een gunstig leerklimaat gecreëerd waarin de leerlingen worden aangemoedigd tot participatie aan de leergesprekken. Leerlingactieve werkvormen worden in de reguliere lestijden beperkt tot de leerlingenpractica. In de uren 'seminarie' worden de leerlingen meer aangezet tot zelfstandigheid en het in handen nemen van het eigen leerproces.

De preventieve leerbegeleiding krijgt vorm in het aanbieden van studietips en structuur en van heldere richtlijnen rond het gebruik van eenheden en het nauwgezet verwerken van meetresultaten. Voor het leren stellen van onderzoeksvragen en het oplossen van vraagstukken worden strategieën aangereikt. Het studiemateriaal van de leerlingen is ondersteunend en verzorgd. Het digitale platform wordt zinvol gebruikt voor bijkomende illustraties, oefeningen en remediëring. Op toetsen en proefwerken weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. De leerlingresultaten voldoen. Talentvolle leerlingen worden aangemoedigd om deel te nemen aan de fysica-olympiade en ondersteund bij de voorbereiding voor de toelatingsproef arts/tandarts.

De afgesproken compenserende maatregelen voor leerlingen met leerproblemen worden ter harte genomen. Bij zwakke resultaten wordt op vraag van de leerlingen remediëring geboden en zijn er remediëringstoetsen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep nam initiatieven om de horizontale en verticale samenhang te bewaken. Er wordt regelmatig nascholing gevolgd en er is geregelde ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.3 Latijn in 1A in de optie Latijn, in 2A in de basisoptie Latijn, in aso tweede graad in de studierichting Latijn en aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2011/7841/001,D/2006/0279/003 en D/2006/0279/038)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet globaal voor de drie graden. De specifieke eindtermen worden in de tweede en derde graad intentioneel gerealiseerd. De evaluatie is voldoende valide. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod In de eerste graad verloopt de overschakeling naar het nieuwe leerplan in overleg binnen de vakgroep. De valentiegrammatica wordt deskundig gehanteerd en aan de leerlingen aangebracht. De functionaliteit van het taalonderwijs en de integratie van grammatica in lectuur moeten evenwel nog verder worden geïmplementeerd. Nieuwe leerinhouden worden in een aantal gevallen wel vanuit de lectuur geïnduceerd, maar de verwerking, inoefening en evaluatie gebeuren nog te vaak buiten betekenis-, zins- en tekstverband. In het eerste leerjaar worden niet alle leerinhouden van de initiatie Grieks behandeld. Bij het vocabularium is er goede aandacht voor woordvorming en woordverwantschap en het voortleven in moderne talen. Er wordt voldoende gelezen, maar lectuur wordt nog te weinig gezien als centrale activiteit voor taalverwerving en -verwerking. Over de drie graden zijn er binnen de vakgroep afspraken gemaakt voor het hanteren van een lineaire lectuurmethode. Deze wordt globaal gelijkgericht en consequent toegepast, maar nog onvoldoende expliciet aan de leerlingen aangeleerd. Men mist ook geregeld kansen voor het systematisch afbakenen van woordgroepen als uitgangspunt voor het leesproces. Cultuur komt ruim aan bod en is voldoende geïntegreerd in de lectuur. Binnen- en buitenschoolse

activiteiten vullen het cultuuraanbod degelijk aan.

In het eerste leerjaar van de tweede graad wordt het grammaticaonderwijs op een degelijke, maar traditionele manier voortgezet. Grammatica wordt nog grotendeels buiten lectuur in geïsoleerde oefeningen verwerkt. In het tweede leerjaar wordt de grammatica zelfstandig door de leerlingen gerepeteerd. De aanvullingen gebeuren ook nog gedeeltelijk buiten lectuurverband, maar wel gericht op functioneel gebruik tijdens het lezen. In beide leerjaren wordt een voldoende hoeveelheid lectuur gelezen en conform de leerplaninhouden. Het leesproces verloopt tijdens de lessen zeer vertaalgericht en de betrokkenheid en activiteit in de klasgroep blijft hierbij zeer beperkt. Hierdoor komt bij heel wat leerlingen het tekstbegrip veeleer uit de vertaling tot stand in plaats van uit de brontekst. Vooral vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad worden de gelezen teksten en auteurs degelijk gesitueerd, ingeleid en besproken, met goede aandacht voor stilistiek. Het tekstmateriaal wordt in een aantal gevallen zinvol verrijkt met een creatieve verwerkingsopdracht en de lectuur van een historische roman.

In de derde graad spoort de lectuur globaal genomen met de leerplanaspecten en -auteurs. Het filosofische aspect komt evenwel zeer theoretisch aanbod en wordt met een zeer beperkte hoeveelheid lectuur ondersteund. Ook de spreiding van de verschillende aspecten over de beide leerjaren gebeurt niet optimaal. De leraren zijn zich hiervan bewust en plannen een nieuwe aanpak. Er is voldoende aandacht voor tekstsituering en -bespreking. De klassikale lectuur wordt aangevuld met opdrachten voor zelfstandige verwerking, waarin ook een aantal aspecten van tekstbespreking en receptie aan bod komen. Het gebruik en de vergelijking van literaire vertalingen verrijken het leeronderwijs. De bemerkingen voor de tweede graad met betrekking tot het leesproces gelden ook hier. De specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie worden intentioneel gerealiseerd. De uitgeschreven visietekst is veeleer een opsomming van de verschillende taken en opdrachten, waarbij het onderscheid tussen zelfstandig werk en onderzoek niet steeds correct wordt gemaakt. Volgens afspraken binnen de vakgroep zijn er opdrachten voor onderzoekscompetentie in het tweede leerjaar van de tweede en de derde graad. Deze opdrachten zijn evenwel te weinig op elkaar afgestemd, zodat continuïteit in de opbouw van het leren onderzoeken ontbreekt. In de tweede graad worden de verschillende fases van onderzoeken onvoldoende expliciet ingeïoefend. In de derde graad wordt de opdracht beter omschreven, maar de kwaliteit en de diepgang van de eindproducten is veeleer zwak tot zeer zwak. De onderzoeksvraag wordt onvoldoende geëxpliciteerd, de verwerking van het bronnenmateriaal is veeleer een compilatie en de besluiten worden niet of met weinig diepgang uitgewerkt. Het seminarie-uur Latijn in het eerste leerjaar van de derde graad biedt slechts een meerwaarde door de klassikale deelname aan de olympiade Latijn. Het culturele luik ervan sluit niet expliciet aan bij de specifieke eindtermen over niet-literaire kunstuitingen.

Evaluatiepraktijk

De vakgroep heeft voor alle leerjaren een puntenverdeling en een gewicht voor de verschillende leerplancomponenten vastgelegd, zowel voor de cijfers dagelijks werk en de proefwerken, met een beperkt gewicht voor vocabularium en, conform de leerplandoelstellingen, een stijgend aandeel voor lectuur en leesvaardigheid.

In de eerste graad en in het eerste leerjaar van de tweede graad zijn er

frequente toetsen over reproductie van grammatica en vocabularium. De andere leerplancomponenten lectuur en cultuur komen daarin minder aan bod. De grote repetitietoetsen bevatten een valide evenwicht van de leerplaninhouden en -doelstellingen, zij het dat grammatica tot nog toe overwegend serieel en buiten zins- en tekstverband werd bevestigd. De leraren bevinden zich in een inlooperperiode met betrekking tot het nieuwe leerplan en zetten de eerste stappen naar een meer geïntegreerde bevestiging. Lectuur wordt, in tegenstelling tot het vertaalgerichte leesproces tijdens de lessen, zeer genuanceerd getoetst, waarbij men via parafrase ook zeer zinvol peilt naar tekstbegrip en -inhoud. Een bijkomend positief element is het verrekenen van het aandeel grammatica bij de leerplancomponent taal. Er zijn sedert de vorige doorlichting in alle graden, naast proefwerken, ook toetsen over leesvaardigheid, maar deze zijn nog te weinig frequent om een gewicht te krijgen in de cijfers dagelijks werk en een aanloop tot een meer procesgerichte evaluatie te vormen. Cultuur krijgt voldoende gewicht.

In het tweede leerjaar van de tweede graad en in de derde graad ligt het overwicht op lectuur. Ook hier is de evaluatie genuanceerd en peilt, ook bij leesvaardigheid, naar de verschillende aspecten van lectuur. De evaluatie is van een voldoende niveau, maar is overwegend reproductiegericht. Men mist hier kansen voor transfer van de verworven lectuurcompetenties. De evaluatie van de onderzoekscompetentie gebeurt, rekening houdend met de zwakke producten, zeer mild. De cijfers krijgen een klein gewicht in de resultaten dagelijks werk.

De proefwerken zijn zeer uitgebreid en de bestede evaluatietijd is ruim.

De leerlingenresultaten zijn over het algemeen behoorlijk. In alle klasgroepen zijn er zeer goede cijfers en het aantal onvoldoendes op jaarbasis zijn beperkt.

Uitrusting De school beschikt over een vaklokaal, vooral bedoeld voor de derde graad, maar niet alle betreffende lessen worden daarin geroosterd. Het vaklokaal is uitgerust met de nodige didactische middelen. Het gebruik van pc en beamer als ondersteuning van de lessen gebeurt, maar is zeker nog niet veralgemeend. De vakbibliotheek is ruim voorzien van woordenboeken, vakliteratuur, leerboeken en beeldmateriaal.

Leerbegeleiding In alle lesgroepen heerst een aangenaam en bemoedigend leerklimaat. De leerbegeleiding gebeurt conform de afspraken van de school. Preventief zijn er duidelijke leerstofschema's en notities, studietips en leerstofoverzichten voor de proefwerken. De leerlingen zijn voor toetsen en proefwerken goed voorbereid op wat ze moeten kennen en kunnen. Op het curatieve vlak zijn er geen gestructureerde inhaallessen, maar vooral in de eerste graad zijn de leraren vlot bereikbaar voor extra ondersteuning. Men voorziet in remediëringsoefeningen via het digitaal schoolplatform. De jaarlijkse deelname aan de klassikale en individuele olympiades zijn een meerwaarde. Geregeld behalen leerlingen hierbij mooie resultaten. Een aantal elementen hypothekeert evenwel enigszins de volwaardige leerontplooiing van alle leerlingen. Een meer functionele benadering van het grammaticaonderwijs en het explicieter aanleren en toepassen van de lectuurmethode kunnen de integratie en de transfer van de grammaticale kennis naar leesvaardigheid voor een groter deel van de leerlingen bevorderen. Ook het actiever betrekken van alle leerlingen bij het leesproces en de probleemoplossing dragen hiertoe bij. Inzake het leren

onderzoeken moet meer nadruk worden gelegd op het aanleren en inoefenen van de verschillende onderzoeksfases en moeten de kwaliteitseisen inzake diepgang van de verwerking en de schriftelijke verwoording duidelijker worden gesteld, opgevolgd en geëvalueerd.

3.1.1.4 Lichamelijke opvoeding in aso tweede graad in de studierichtingen Latijn, Economie en Wetenschappen (leerplan D/2010/7841/022)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor lichamelijke opvoeding worden in voldoende mate gerealiseerd. Bij het aanbod en de evaluatiepraktijk is er voldoende aandacht voor bewegingsgebonden leerplandoelen en nipt voldoende aandacht voor persoonsgebonden leerplandoelen. De leermiddelen en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De leerplanrealisatie in de tweede graad is volledig voor wat betreft de component “het ontwikkelen van motorische competentie” met uitzondering van “kunnen meegaan en tegenwerken in bewegingen met andere” (ET 12). Er wordt voldoende aandacht besteed aan “verantwoord en veilig bewegen” (ET 1, 2, 3). Als good practice kan hiervoor de fietsweek vermeld worden. Leerlingen worden door adequate werkvormen gestimuleerd om “zelfstandig te leren” (ET 4,5). De motorische competenties aangeleerd in de eerste graad, worden uitgebreid en verdiept in de tweede graad (ET 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16). De component “reflecteren over bewegen” (ET 6) kan explicieter geïntegreerd worden. Er is voldoende aandacht voor het “ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl” (ET 17, 18, 19, 20) als onderdeel van het gezondheidsbeleid van de school. De realisatie van de component “zelfconcept en sociaal functioneren” (ET 24, 25) is zwak door een te geringe leerlinggerichte aansturing. De attitude gebonden doelstellingen (ET 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30) krijgen een impliciete invulling.

In het deelschoolwerkplan zijn graadoverschrijdende horizontale en verticale leerlijnen uitgewerkt voor de aangeboden bewegingsinhouden. Voor de overige doelen (zelfstandig werken, reflecteren over bewegen, persoonsdoelen, vakattitudes) ontbreken leerlijnen.

De aanbevelingen van het leerplan om ICT te integreren in het leerproces gebeurt sporadisch (o.a. het aanwenden van multimedia, videoanalyse en ondersteunende applicaties). Een talenbeleid op vakniveau wordt niet expliciet toegepast.

Diepgang wordt gecreëerd door de bewegingsactiviteiten in periodes en voldoende lang aan te bieden. Een leerperiode wordt veelal gevolgd door een productgerichte evaluatie.

De vakgroep begeleidt een uitgebreid en divers extracurriculair bewegings- en sportaanbod. Zij organiseert een sportdag met een gradueel opbouwend programma. Waardevol is dat ook niet-leraren lichamelijke opvoeding betrokken zijn bij bovengenoemde sportactiviteiten.

Uitrusting De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur. Het aanwenden van doordachte werkvormen compenseert het tekort aan bewegingsruimte. In het masterplan van de school is een nieuwe sportinfrastructuur voorzien. Dit zal de kwalitatieve realisatie van de leerplandoelen faciliteren.

In de turn- en sportzaal zijn voldoende leermiddelen beschikbaar om te beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie gebeurt periodiek. De sportgerichte leerinhouden worden op basis van kwantitatieve en kwalitatieve evaluatiecriteria gewaardeerd. Voor de persoonsgebonden leerplandoelen (sociale vaardigheden en zelfconcept) bestaan er geen evaluatiecriteria. De attitudes krijgen een vastgelegde puntenwaardering in het vaktotaal. De attitudes worden te weinig gekoppeld aan leerplandoelen. Onderwerpafhankelijk worden de leerlingen, voorafgaand aan de evaluatie, geïnformeerd over de evaluatiecriteria en -inhouden.

Leerbegeleiding De lessen verlopen in een taakgericht leerklimaat. De leraren zijn alert voor socio-emotionele signalen en rapporteren regelmatig op klassenraden en naar het CLB. De goede vaksamenwerking resulteert in een gedifferentieerde map met zinvolle vervangopdrachten voor gekwetste leerlingen. De leerlingenagenda's worden meestal zorgvuldig ingevuld zodat ze het leerproces ondersteunen.

Deskundigheidsbevordering Er is een actieve en samenhangende vakgroepwerking op de school. De vakgroepvergaderingen handelen zowel over praktische als inhoudelijke onderwerpen. Naast het formele overleg is er vaak aanleiding tot informeel overleg. De meeste leraren volgen regelmatig vakgerichte nascholing. De inhoud van de nascholingen wordt in een kort verslag aan de andere leden van de vakgroep doorgegeven.

3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en aso tweede leerjaar van de tweede graad in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2000/0279/003)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De leerplanbehandeling is goed afgestemd op de verschillende doelgroepen. De evaluatie is valide. Voor de verdere uitbouw van het muziekonderwijs heeft de school rekening gehouden met het verslag Muzikale opvoeding van de vorige schooldoorlichting (2003).

Onderwijsaanbod De planningsdocumenten zijn voor beide graden zorgvuldig opgesteld en bieden structuur en houvast aan het verstrekte muziekonderwijs. Evenzeer laten deze documenten zien dat de leerplannen als het prioritair referentiekader worden gehanteerd. De jaarplannen brengen een realistische weergave van het geboden muziekonderwijs. Het voorgelegde lesmateriaal van het eerste en tweede leerjaar laat een behoorlijke realisatie zien van het leerplan eerste graad. De uitvoering van de muziekpraktische doelen richt zowel op het vocale aspect als op het instrumentaal musiceren. Het liedrepertoire bevat een goede selectie en houdt voldoende rekening met de criteria zoals opgesomd in het leerplan. Het is interessant dat het zingen in de muziekles soms gekoppeld wordt aan gevarieerde schoolprojecten. Deze vormen een interessante link met de leerplanrealisatie en bouwen vanuit het muziekonderwijs mee aan de brede en harmonische vorming. Voor de realisatie van de leerdoelen m.b.t. het instrumentaal musiceren en het ontwerpen van muziek wordt ook een beroep gedaan op de

medewerking van vormingsinitiatieven vanuit centra voor muziekeducatie. Deze keuze is interessant en draagt bij tot het muziekplezier bij het collectief musiceren.

De leerplanbehandeling voorziet in voldoende spreekkansen voor de leerlingen. Lesobservaties laten horen en zien dat de uitwerking van het leerdoel 'verwoorden' kwaliteitsvol is. De leerlingen kunnen bij het spreken over hun muziekbeleving passende muziekbegrippen hanteren.

Het muziek beluisteren vertrekt vanuit een genrevrije benadering, zoals gevraagd vanuit het leerplan. De ingezette muziekfragmenten zijn representatief en de geluidswaergave is kwaliteitsvol. Ook de beeldfragmenten zijn goed geselecteerd en worden op een gedoseerde manier ingezet bij de leerplanrealisatie. Deze vaststelling bevestigt een goed en zorgvuldig gebruik van zowel de audiovisuele als de ict-apparatuur. In beide graden wordt aandacht besteed aan het zorgzaam omgaan met het geluid en het gehoor. Het blijvend sensibiliseren van dit gegeven en probleem in onze huidige samenleving is zeer nodig. Het is een belangrijk inbreng bij de gezondheidseducatie op school.

Uit nazicht en gesprek blijkt dat er geregeld nieuw lesmateriaal wordt ingezet, als resultaat van reflectie over het geboden muziekonderwijs.

Uitrusting Het muzieklokaal is een aangename ruimte met passende aankleding. De akoestiek is goed en het schoolmeubilair is degelijk en afgestemd op de ergonomie van de leerlingen. Het lokaal wordt goed onderhouden en de instrumenten zijn keurig opgesteld.

Evaluatiepraktijk De school kiest voor permanente evaluatie. Deze keuze is weloverwogen en sluit goed aan bij de visie van de leerplannen. De evaluatie spoort met de leer- en lesinhouden. De evaluatiedocumenten zijn behoorlijk naar inhoud en verzorgd qua opmaak. De correcties zijn goed en de resultaten zijn voortreffelijk. Voor de evaluatie van de muziekpraxis, zowel vocaal als instrumentaal, zijn heldere criteria opgesteld. Voorts worden bij de evaluatie naast de vakattitudes ook algemene attitudes opgenomen. Bij de vastlegging van deze criteria is gestreefd naar een realistische en werkbare evaluatie. Bij de schriftelijke evaluaties wordt vooralsnog te beperkt vertrokken vanuit 'klinkende' muziek.

Leerbegeleiding De muziekles verloopt rustig en is goed gestructureerd. Er heerst binnen de les een kwaliteitsvol leer- en leefklimaat. De interactie binnen de muziekles is degelijk en er worden interessante onderwijsleergesprekken gevoerd. Bij het aanmaken van de lesbladen is er aandacht voor structuur en opmaak, als stapstenen naar het leren leren. De leerbegeleiding kan verder gestimuleerd worden door te onderzoeken hoe de luister- en kijkvoorbeelden door de leerlingen buiten de eigenlijke muziekles kunnen geconsulteerd worden, eventueel via het digitaal leerplatform. Het muziekonderwijs kan winnen aan uitdaging door de muziekkennis van leerlingen die ook les volgen in het deeltijds kunstonderwijs uitdrukkelijker te benutten.

Deskundigheidsbevordering Er worden voldoende inspanningen geleverd voor het volgen van algemene en vakspecifieke nascholing. Interessante aspecten uit gevolgde nascholingen worden geregeld geïmplementeerd in het muziekonderwijs. Het collegiaal overleg ter voorbereiding van de projecten vormt ook voor het muziekonderwijs een interessant forum. Verder is het les volgen binnen

het deeltijds kunstonderwijs, alsook het engagement in de wereld van de amateurkunsten een belangrijke en inspirerende vorm van professionalisering.

3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding is afgestemd op de noden van de leerlingen.

Onderwijsaanbod De omschakeling naar het nieuwe leerplan natuurwetenschappen (sinds 2010-2011) is vlot verlopen. De leerplandoelstellingen worden evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. De algemene doelstellingen over 'Wetenschap en samenleving' komen binnen de verschillende contexten geregeld aan bod. Door de leerinhouden te koppelen aan leefwereld en samenleving wordt de motivatie van de leerlingen aangewakkerd. De doelstellingen over 'Wetenschappelijke vaardigheden' worden vooral voor wat het experimentele leerlingenwerk betreft minder diepgaand aangeboden. Er zijn wel een aantal leerlingenactiviteiten zoals een biotoopstudie en microscopie, maar voor het overige worden wetenschappelijke vaardigheden vooral via het waarnemen tijdens demonstratieproeven bijgebracht. Leerstrategieën zoals data hanteren, experimenteel vaststellen en vanuit waarnemingen indelen komen hierdoor nog te weinig aan bod. Naast demonstratieproeven worden ook multimedia efficiënt ingezet om nieuwe begrippen te visualiseren.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen beantwoorden ruimschoots aan de vereisten van de leerplannen. Multimedia en ICT-uitrusting zijn vlot beschikbaar en worden efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitaal platform. De school zorgt voor de noodzakelijke financiële middelen om de leermiddelen geregeld te aan te vullen en te vernieuwen. De wetenschapslokalen hebben een actuele uitstraling en worden ingericht als een aangename leer- en werkomgeving.

Evaluatiepraktijk De validiteit van de evaluatie wordt gehypothekeerd doordat toetsen en proefwerken te veel worden afgestemd op het leerboek en de leerinhouden en te weinig op de leerplandoelstellingen. De meeste leerinhouden worden bevraagd, maar met te veel nadruk op kennis en reproductie. Vaardigheden en het kunnen toepassen van de verworven kennis komen in de opgaven minder aan bod. De evaluatie van experimentele vaardigheden en van specifieke vakattitudes is te beperkt. Er is voldoende variatie in de vraagstelling en de lay-out van toetsen en proefwerken is verzorgd. De evaluatiecriteria zijn helder. In het eerste leerjaar wordt frequent getoetst om er de leerlingen aan te zetten tot regelmatige studie. De toetsen bereiden de leerlingen voldoende voor op de proefwerken. In het tweede leerjaar opteert de school voor gespreide evaluatie omwille van de keuze voor beperkte proefwerkreeksen in de eerste graad. De leerlingresultaten sporen gemiddeld met die van de andere vakken en vertonen een goede spreiding. De jaartotalen zijn gemiddeld hoog en er zijn op jaarbasis weinig tekorten.

Leerbegeleiding Het klasklimaat is rustig en gericht op leren. De lessen worden interactief opgebouwd en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Zowel in de lesopbouw als in het ondersteunend lesmateriaal is veel aandacht voor structuur. Naar aanleiding van de proefwerken worden de leerlingen van het eerste leerjaar aangezet tot zelfreflectie op hun studie- en leerproces. Er zijn studietips en de leerlingen worden geholpen bij het leren plannen en het ontwikkelen van een goede studiehouding. Op toetsen en proefwerken weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. De leerlingresultaten voldoen.

De afgesproken compenserende maatregelen voor leerlingen met leerproblemen worden ter harte genomen. Bij zwakke resultaten wordt remediëring geboden en zijn er remediëringstoetsen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep nam initiatieven om de horizontale en verticale samenhang te bewaken. Toets- en proefwerkvragen voor parallelklassen worden op elkaar afgestemd. In het kader van het nieuwe leerplan werd nascholing gevolgd en er is ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.7 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplan D/2006/0279/012)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden nagenoeg volledig en met voldoende diepgang gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. Er is voldoende aandacht voor leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden evenwichtig en op een goed beheersingsniveau aangeboden. De leerinhouden biologie, chemie en fysica worden geïntegreerd zoals het leerplan aangeeft en zinvol gekaderd in voor de leerlingen herkenbare contexten. De lessen bevorderen de wetenschappelijke geletterdheid en het inzicht in de relatie tussen maatschappelijke evoluties en wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen. Tijdens de leerlingenpractica worden experimentele vaardigheden aangebracht, met aandacht voor onderzoekend leren en leren onderzoeken. Tijdens de practica wordt aandacht besteed aan veilig en verantwoord werken, zodat ook de attitudinale eindtermen worden nagestreefd. De leerinhouden worden gevisualiseerd door middel van demonstratieproeven en multimedietoepassingen. Van de leerlingen worden ICT-vaardigheden verwacht bij het verwerken van meetresultaten, opzoekwerk en opdrachten via het digitaal leer- en communicatieplatform.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen beantwoorden ruimschoots aan de vereisten van de leerplannen. Multimedia en ICT-uitrusting zijn vlot beschikbaar en worden efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitaal platform. De school zorgt voor de noodzakelijke financiële middelen om de leermiddelen geregeld aan te vullen en te actualiseren. De wetenschapslokalen hebben een actuele uitstraling en worden ingericht als een aangename leer- en werkomgeving.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. Ze is grotendeels representatief, hoewel tijdens de proefwerken de bevraging over de verschillende leerinhouden niet altijd evenwichtig gebeurt. Er wordt voldoende frequent getoetst en de toetsen

vormen een goede voorbereiding op de proefwerken. Doorgaans peilen de opgaven naar kennis, inzicht en toepassing, maar het kennisaspect overweegt. De vraagstelling is gevarieerd maar omvat soms een uitgebreid aantal meerkeuzevragen. Wanneer hierbij geen rekening wordt gehouden met de gevolgde redenering, kan uit de antwoorden onvoldoende worden afgeleid of de leerplandoelstellingen werden bereikt. De evaluatiecriteria zijn helder. De opgaven worden nog niet altijd gekaderd in relevante of leefwereldgerichte contexten.

Tijdens de leerlingenpractica worden de experimentele vaardigheden weinig expliciet geëvalueerd. Niet alle leerlingencursussen bevatten een gecorrigeerde versie van elk practicumverslag. Positief is dat bij de evaluatie van leerlingenpractica vakattitudes een rol spelen, naast de productevaluatie van het verslag.

Leerbegeleiding In de lessen wordt een gunstig leerklimaat gecreëerd waarin de leerlingen worden aangemoedigd tot participatie aan de leergesprekken. De verzelfstandiging van de leerlingen wordt bevorderd tijdens de opdrachten 'begeleid zelfstandig leren'. Ook tijdens de leerlingenpractica nemen de leerlingen het eigen leerproces in handen.

De lesopbouw en het ondersteunend materiaal van de leerlingen zijn gestructureerd. Er worden studietips aangereikt en er zijn heldere richtlijnen rond het gebruik van eenheden en het nauwgezet verwerken van meetresultaten. Het digitale platform wordt zinvol benut voor bijkomende illustraties, oefeningen en remediëring. Op toetsen en proefwerken weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. De leerlingresultaten voldoen.

De afgesproken compenserende maatregelen voor leerlingen met leerproblemen worden ter harte genomen. Bij zwakke resultaten wordt op vraag van de leerlingen remediëring geboden en zijn er remediëringstoetsen. Er is aandacht voor taalzorg in het mondeling en schriftelijk taalgebruik.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep nam initiatieven om de horizontale en verticale samenhang te bewaken. Er wordt geregeld nascholing gevolgd en er is ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.8 Socio-economische initiatie in 2A in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie staat in relatie tot de leerplandoelstellingen en is aldus valide.

Onderwijsaanbod De drie contexten van het leerplan 'consumenten, gezinnen en gemeenschap' worden met voldoende diepgang behandeld. Ook deelaspecten van mobiliteit en milieu komen aan bod. Er wordt optimaal ingespeeld op de leefwereld van de leerlingen. De sociale finaliteit van dit initiërend vak wordt behoorlijk vooropgezet. De belangstelling en de intrinsieke motivatie bij de leerlingen worden hierdoor aangescherpt. De klassfeer met de zeer levendige interactie illustreert dit. Het projectwerk is een sterk punt in het economieonderwijs. De twee projecten 'Van de regen in de drop' en 'Feesten als de beesten' zijn zorgvuldig uitgewerkt. Er worden behoorlijke dwarsverbanden met het

vak wetenschappelijk werk gelegd. De samenwerking tussen de twee vakken verloopt goed. De bundel met leerinhouden en opgaven van het grote project 'Feesten als de beesten' is voortreffelijk uitgewerkt. Hierbij worden de leerlingen geoefend in de eerste stappen van het onderzoekend leren. Tevens leren ze omgaan met cijfergegevens en tabellen. Aansluitend op de algemene doelstellingen van het leerplan worden de leerlingen geoefend om in groep te werken. Gelet op de veeleer grote klasgroepen, ligt het niet voor de hand om dit regelmatig toe te passen. Naast de groepsvaardigheden, worden ze bepaalde attitudes bijgebracht, zoals een eigen mening verwoorden.

Uitrusting Er wordt voldaan aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. In de klaspraktijk slaagt men erin om leerinhouden en moderne media op gepaste wijze met elkaar te verbinden. De leerlingen zijn vertrouwd met kleine ICT-zoekopdrachten op hun niveau, die zorgvuldig en gestructureerd zijn opgesteld.

Evaluatiepraktijk Er wordt zeer frequent getoetst. Het formatieve karakter van de evaluatie wordt verzekerd door de klassikale correctie en de terugkoppeling naar de leerlingen. De toets- en proefwerkvragen liggen in elkaars verlengde. De proefwerkvragen zijn inhoudsrelevant, evenwichtig gespreid over de geziene leerstof en uitnodigend geformuleerd (onder meer via cartoons, woordpuzzels en treffend geselecteerde krantenartikels). Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling (steekproefsgewijs vastgesteld). De projecten werden na evaluatie door de leerlingen bijgestuurd, terwijl na afloop van de proefwerken wordt gepeild naar de mate van voorbereiding en moeilijkheidsgraad.

Leerbegeleiding Tijdens het lesgeven worden de leerlingen ondersteund en aangemoedigd. Voldoende herhalingsmomenten worden ingebouwd. Ook kunnen ze rekenen op remediëring, extra oefeningen en eventueel bijlessen. De leerlingen worden via herhalingslessen voorbereid op de examens. Het projectwerk wordt adequaat begeleid.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep heeft oog voor het op peil houden en bevorderen van de eigen professionaliteit. Lesmateriaal en nascholingsinformatie worden regelmatig uitgewisseld (o.a. digitaal). Via het vakinformatiedossier wordt er gereflecteerd over de kernaspecten van het economieonderwijs. Een uitdaging is het overleg over de inhoudelijke aspecten of kwaliteitseisen bij evaluatie.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De visie op leerbegeleiding is vastgelegd in het schoolwerkplan. De school kiest ervoor om het schoolwerkplan organisch te laten groeien, onder meer via participatie van een ruime groep leraren. Dit zorgt voor een sterke betrokkenheid op een groot aantal beleidsaspecten en komt bijgevolg ook de leerbegeleiding ten goede. De krijtlijnen van de visie rond leerbegeleiding zijn opgenomen in de leefregel of het schoolreglement alsook in de leerlingenagenda.

Via deze kanalen maakt de school haar visie kenbaar aan alle participanten. Deze communicatie leidt tot een degelijke verantwoording van de school ten aanzien van het geheel van de uitgebouwde leerbegeleiding.

Doorheen de concretisering van de leerbegeleiding is het gezamenlijk werk van de schoolleiding, de graadcoördinatoren en de vakwerkgroepen goed herkenbaar. De geoperationaliseerde doelen zijn gegroeid uit het gezamenlijk sleutelen naar een kwaliteitsvolle leerbegeleiding met de uitdrukkelijke keuze voor de weg van de verzelfstandiging in het leerproces over de drie graden.

De ondersteuning is degelijk uitgebouwd. Ze neemt een aanvang bij de inschrijvingsprocedure van waaruit de nodige gegevens in kaart worden gebracht. Er wordt daarbij rekening gehouden met de specifieke informatie vanuit het basisonderwijs. De initiatieven voor ondersteuning bij de leerbegeleiding zijn talrijk en gevarieerd en staan in relatie tot de verschillende leerproblemen en leerstoornissen.

Om het leerproces van de leerlingen bij te sturen na zwakke resultaten op proefwerken, hanteert de school remediëringstoetsen. Deze worden voorafgegaan door een remediëringstraject bestaande uit mondelinge feedback op het proefwerk en remediëringlessen en -oefeningen.

Naast het project leren leren zijn er inspirerende initiatieven. Met het peter- en meterproject bieden derdegraads leerlingen ondersteuning aan leerlingen van de eerste graad. Dit waardevol initiatief kadert binnen het geheel van de leerlingenbegeleiding en het opvoedingsproject. Voorts is er bij de leraren veel engagement om extra uitleg inzake het vakkenonderwijs te geven. Voor het coördineren van de vele initiatieven en inspanningen spelen de graadcoördinatoren en de cel leerlingenbegeleiding een belangrijke rol. Ook het CLB heeft daarin een waardevolle inbreng. Om de ondersteuning te verstevigen, wordt heel wat specifieke nascholing gevolgd, en dit door een ruime groep van leraren. De schoolleiding moedigt deze initiatieven, alsook de multiplicatie van de opgedane expertise aan.

De vele initiatieven en inspanningen inzake leerbegeleiding worden vooralsnog niet consequent geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem. Door de verankering van de leerlingen- en leerbegeleiding binnen het schoolwerkplan is er binnen het schoolbeleid ruime aandacht voor zelfreflectie over de gevoerde strategie.

De school wil in de toekomst het resultaat van de talrijke inspanningen in verband met leerbegeleiding nog nadrukkelijker meten en in kaart brengen. Dit laatste getuigt van voldoende aandacht voor ontwikkeling. In de gesprekken rond leerbegeleiding met tal van participanten blijkt de school vanuit haar zin voor reflectie over een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek te beschikken. Ze ziet de leerbegeleiding voor haar leerlingen als een continu proces dat steeds weer nieuwe uitdagingen oproept en daarmee uitnodigt en aanzet tot een voortdurende vitalisering van het onderwijsleerproces.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

De school heeft haar visie op evaluatie ontwikkeld vanuit de praktijk. Voorlopig is er nog geen uitgeschreven visie op de evaluatiepraktijk als onderdeel van het schoolwerkplan. De beschrijving van deelaspecten van de evaluatiepraktijk - zoals het attituderapport en de zelfevaluatie - is het resultaat van een dynamisch proces gedragen door de leraren en aangestuurd door de schoolleiding.

Het referentiekader voor de evaluatie wordt via het schoolreglement, de leerlingenrapporten en de nieuwsbrieven aan het personeel, leerlingen en ouders bekendgemaakt. De inhoudelijke aspecten van evaluatie worden systematisch aan de leerlingen gecommuniceerd (de criteria voor het evalueren van vaardigheden en attitudes en het combineren van product- en procesevaluatie).

Het evaluatiesysteem is afgestemd op de verschillende graden. Dit heeft onder meer als doel de groei naar leerzelfstandigheid en voorbereiding op vervolgonderwijs succesvol te maken. Deze uitwerking spoort met de uitbouw van de leerbegeleiding.

De concretisering van de evaluatiepraktijk wordt overgelaten aan de vakgroepen. De graadcoördinatoren fungeren als doorgeefluik en ondersteunen de initiatieven omtrent het evaluatiebeleid. De directie houdt een vinger aan de pols door te reageren bij lage klasgemiddelden of als zich veel tekorten voordoen. In de eerste graad is er voor een aantal vakken gespreide evaluatie. In de tweede en de derde graad hanteert men een systeem van dagelijks werk en proefwerken, waarbij de leerlingen geleidelijk kennis maken met mondelinge proefwerken.

Verschillende leraren volgen nascholing over evaluatie m.b.t. nieuwe leerplannen en innoverende evaluatiemethodes. Doch nieuwe vormen van evaluatie worden voorzichtig uitgetest. Vak- en leraarafhankelijk past men zelfevaluatie toe, waarbij men peilt naar de studiehouding in de hoofdvakken. In vergelijking met de vorige doorlichting besteedt de school meer aandacht aan procesevaluatie die vooral slaat op de evaluatie van attitudes.

Aansluitend op de visie op kwaliteitszorg geven de evaluatieresultaten aanleiding tot kritische zelfreflectie. De school doet daarvoor ook regelmatig een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst, die feedback geeft over de inhoud van de evaluaties en over de moeilijkheidsgraad van de proefwerkvragen. Er is een nauwgezette opvolging van de doorstromings- en slaagkansen van afgestudeerden. Het systematisch verzamelen van cijfergegevens vraagt een inspanning, temeer omdat het verzamelen van de resultaten uit het vervolgonderwijs vrij moeizaam verloopt.

4.2.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

De afspraken in verband met de rapportering zijn schriftelijk vastgelegd en worden helder gecommuniceerd. De school rapporteert regelmatig over de leerprestaties van haar leerlingen. Ze hanteert een doorzichtige puntenverdeling tussen het dagelijks werk en de proefwerken met een groter gewicht naarmate de graad.

De digitale rapporten bieden een meerwaarde voor een doelmatige rapportering. De ouderraad is tevreden over de rapportering en geeft geregeld feedback en suggesties voor aanpassingen en verbeteringen. De ouders ontvangen trouwens ook per email het rapport.

De rapportcommentaren betreffen veelal het verwoorden van aanmoediging of handelen over aspecten met betrekking tot attitude. De school verwacht nochtans dat de vakleraren bij zwakke resultaten remediërende commentaar formuleren. Ondanks nascholing vanuit het schoolbeleid blijven scherpe diagnoses van zwakke resultaten en concrete remediëringscommentaren leraargebonden en beperkt. Het rapporteren over de attitudes in verband met leef- en leeshouding geschiedt tweemaal per jaar in de eerste en tweede graad. In de derde graad is er een vernieuwende aanpak: leerlingen uit het eerste

leerjaar vullen persoonlijk een attituderapport in voor bespreking op de klassenraad en ontvangen daarbij feedback. Voor het eindjaar worden de attitudes met de leerlingen tijdens een open klassenraad besproken. Het was trouwens een bewuste keuze om niet expliciet over vakattitudes te rapporteren. Vakgebonden krijgen we aldus uiteenlopende vaststellingen.

Bij de advisering wordt erover gewaakt dat leerlingen en ouders voldoende zicht hebben op mogelijke alternatieven. In tegenstelling tot de vorige doorlichting is er nu een uitgeschreven deliberatieprocedure met criteria voorhanden. In haar deliberatieprocedure hanteert de school eveneens de 'waarschuwing' en vakantietaken. De deliberaties verlopen zorgvuldig en toekomstgericht. De leraren kunnen daarbij terugvallen op ondersteunende informatie vanuit de schoolleiding. De rapportering over de eindresultaten verloopt volledig. De processen-verbaal en de notulen van de delibererende klassenraden zijn zorgvuldig opgesteld. De B- en C-attesten worden gemotiveerd, inclus de sporadisch uitgestelde beslissingen. De regelgeving wordt hier gerespecteerd. Dat geldt eveneens voor het synthesedocument en voor de vakantietaken die geen sanctionerend karakter hebben. Bij de attestering werden initiatieven genomen om de uitgestelde beslissingen terug te dringen. De formulering in het schoolreglement met betrekking tot het eindjaar strookt niet volledig met de regelgeving.

De rapportering over de onderzoeksopdrachten en onderwijsprojecten verloopt doorgaans gericht en zorgvuldig. Vakgebonden variëren de commentaren en tussentijdse beoordelingen qua informatiewaarde en inhoudsrelevantie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Er is een dynamisch leiderschap met oog voor een adequate schoolorganisatie en -werking. De school wordt geleid door de directeur bijgestaan door de adjunct-directeur op basis van een duidelijke taakverdeling. Binnen het directieteam is er een complementaire en constructieve samenwerking, alsook met de drie graadcoördinatoren. De directie ziet het als haar kerntaak om het volledige korps bij de diverse schoolprojecten te betrekken. In deze optiek kiest de schoolleiding bewust voor de spreiding van de schoolopdrachten (leerlingbegeleiding, ICT, mentoraat, welzijnsbeleid, ...) over een brede groep van personeelsleden, waarbij ze de beschikbare competenties van de betrokkenen wil valideren en waarderen. Om de betrokkenheid bij de schoolwerking te optimaliseren, zijn beide directeurs ook actief in een aantal werkgroepen. Het directieteam ziet zichzelf als veeleisend t.a.v. zijn personeelsleden, maar tegelijkertijd stelt het zich ondersteunend en laagdrempelig op. Ze voert een open beleid en hecht belang aan de kernaspecten van het onderwijsgebeuren. Via functioneringsgesprekken krijgt ze zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren. Ze resulteren eventueel in een aantal op te volgen afspraken en werkpunten.

Het schoolwerkplan is het kader voor de beleidsontwikkeling en beleidsvoering. De school heeft voor verschillende beleidsdomeinen visieteksten uitgeschreven. Deze zijn tevens gericht op de concrete uitwerking en in een aantal gevallen gekoppeld aan doelstellingen. In haar pedagogisch project benadrukt de school haar verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvol onderwijs, met een sterk draagvlak van alle interne en externe partners. Een prioriteitenplan per schooljaar stelt de jaarlijkse aandachtspunten scherp. Het schoolleiding stelt een gezamenlijke doelgerichtheid vanuit de hogervermelde brede betrokkenheid centraal. Hiervoor zet de school de graadcoördinatoren, de verschillende werkgroepen en vakgroepen in. Centraal in deze werking staat de schoolwerkplancommissie, die zich niet enkel buigt over alle pedagogische aspecten van het schoolgebeuren, maar eveneens over het functioneren van de diverse werkgroepen.

De school gaat ook na of ze haar visie waarmaakt. De ouders en laatstejaarsleerlingen bevestigen immers het schoolproject, waarin goed onderwijs, leerlingenbegeleiding en een persoonlijke benadering scoren. In het teken van het bewaken en bevorderen van haar slagkracht, heeft de school eveneens oog voor de toekomstige ontwikkelingen, aandachtspunten en uitdagingen. Ze wil, na de leerlingengroei van de voorbije tien jaar, investeren in de begeleiding van het jonge lerarenkorps, in een optimale didactische benutting van de schoolruimte en in een betere studiemotivatie van de jongensleerlingen.

In de lijn van de schoolcultuur wordt een doeltreffend communicatiebeleid gevoerd. Via de wekelijkse nieuwsberichten op het digitale leer- en communicatieplatform wordt het personeel regelmatig geïnformeerd over de genomen beslissingen. Het besluitvormingsproces is duidelijk geïnspireerd door het democratische leiderschap van de directie.

De leden van de schoolwerkplancommissie en de graadcoördinatoren - naast hun organisatorische taken - krijgen de ruimte om mee het schoolbeleid vorm te geven, terwijl de werk- en vakgroepen tevens actoren zijn in de besluitvorming. De vergaderingen van de schoolwerkplancommissie kunnen trouwens door alle leraren worden bijgewoond.

De officiële overlegorganen (zijn reglementair samengesteld en functioneren conform de regelgeving (Lokaal Overlegcomité, de Schoolraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk).

De school staat ontegensprekelijk open voor externe beoordelingen. Ze investeert ernstig in haar kwaliteitszorg en hanteert een kwaliteitsbeleidsplan. De visietekst is degelijk uitgewerkt en omvat de onderwijskundige kernpunten, onder meer leerplanrealisatie, de brede vorming van de leerlingen, evaluatie en welbevinden van de leerlingen. De doelen zijn uitgewerkt op het niveau van de school, de leraren en de leerlingen en vermelden evaluatiewijze en feedback. De school heeft ook de recente bevraging over het welbevinden van de leerlingen voorgelegd en geanalyseerd. Het is verder een traditie om de werking van het voorbije schooljaar te evalueren en stil te staan bij het al dan niet realiseren van de

gestelde prioriteiten. Zoals hogervermeld speelt de schoolwerkplancommissie hierin een kernrol.

De school ziet het talenbeleid als een belangrijk element in haar werking. Hiervoor heeft ze een visietekst opgesteld waarin ze strategieën en acties uitwerkt en de bestaande projecten in kaart brengt. De school heeft het talenbeleid structureel ingebed in een taalteam, samengesteld uit een brede groep leraren. Deze werkgroep wil via interne en externe professionalisering een breed draagvlak creëren voor de uitvoering van het talenbeleid binnen alle vakken en door alle leraren. Voor Nederlands legt men via een hele reeks initiatieven de nadruk op correcte spelling, schooltaal en vakterminologie en ondersteuning voor leerlingen met bijzondere noden. Voor de moderne vreemde talen focust men op taaldagen, uitwisselingsprojecten en buitenlandse studiereizen. Uit de doorlichting blijkt dat de vakleraren goed op de hoogte zijn van de verschillende initiatieven en deze ook ondersteunen. Tijdens de lessen kan de aandacht voor een expliciete opvolging van de aandachtspunten eenwel nog verder worden aangescherpt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement en de vakdeskundigheid van het merendeel van de leraren.
- De zorg voor de leerlingen.
- De veilige leer- en werkomgeving.
- De brede harmonische vorming.
- De onthaalcultuur.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsvoerend vermogen en de ontwikkelingsdynamiek binnen een participatieve schoolcultuur.
- De aandacht voor interne kwaliteitszorg.
- De adequate schoolorganisatie en schoolwerking.
- Het effectieve communicatieve beleid doorheen de geledingen van de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van de éénpoligheid in de tweede graad.
- De realisatie van de eindtermen i.v.m. de onderzoekscompetentie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen voor bepaalde vakken.
- De rapportcommentaren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de onderwijskundige processen op klasniveau.
- De verdere aansturing en opvolging van de vakgroepen.
- De bijsturing van bepaalde passages in het schoolreglement die niet stroken met de geest van de regelgeving.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De gelijkwaardigheid van de studiesanctionering verzekeren door binnen hetzelfde structuuronderdeel hetzelfde leerplan aan te bieden conform de SO 64 - punt 3.6.2 - Structuur en organisatie van het secundair onderwijs.
- De seminaries aanwenden zoals de regelgeving voorziet, i.c. niet als een vak om de (specifieke) eindtermen ermee te realiseren, maar conform de Codex art. 211 § 2,2°, nl. uren die geen lesuren zijn doch ermee gelijkgesteld worden.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde ‘voldoen aan de onderwijsdoelstellingen’:

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Henri Christiaen de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	